

Životné poistenie je zložitý produkt

INVESTÍCIE

Životné poistenie má v prvom rade zabezpečiť životný štandard v prípade výpadku príjmu zo zdravotných dôvodov, tvrdí finančný odborník Peter Gajdoš.

Marta Svítková ©hn
marta.svitkova@mafrasllovakia.sk

Ako sa v ostatných rokoch vyvíjalo životné poistenie? V čom spočívali zmeny?

Na trhu sú poisťovne, ktoré aktívne zlepšujú svoje poistné zmluvy – inovujú investičné stratégie, rozširujú rozsah poistení, dokonca znižujú ich cenu. Sú však aj také poisťovne, v ktorých sa okrem kozmetických zmien nemenilo takmer nič aj dekádu. Štatisticky vychádza, že žiadne poistenie, ktoré nebolo aktualizované a prispôbované zmenám aktuálnej situácie človeka, nie je dostatočne dobré. Ako príklad uvediem zmenu príjmu, čerpanie hypotekárneho úveru či založenie rodiny. Ak človek uzatváral zmluvu životného poistenia a mal výrazne nižší príjem ako teraz, či nemal rodinu ani hypotéku, nastavenie zmluvy je úplne neadekvátne jeho aktuálnym potrebám – jeho zmluva vôbec neplní funkciu, ktorú by mohla a mala.

Sú pred rokmi uzavreté životné poistky rovnako dobré alebo horšie ako tie aktuálne?

Mnohé dnešné zmluvy sú transparentnejšie, kvalitnejšie a poskytujú viac možností ako tie spred piatich či desiatich rokov. Dokonca sú prípady výrazného zníženia nákladov investičných životných poistení, kde sa z pomerne drahého produktu počas rokov stalo, okrem poistenia, aj výborné investičné riešenie s veľmi rozumnými nákladmi.

Ako by ste charakterizovali dobrú životnú poistku? Ako si ju má človek nastaviť?

V prvom rade, životné poistenie by malo byť súčasťou komplexného portfólia, keďže mnohé potreby splniť nedokáže. Bez podrobnej analýzy príjmov, výdavkov, pracovných či voľnočasových rizík, cieľov jednotlivca či rodiny, úverového zaťaženia, foriem príjmu, či ide o samostatne zárobkovú činnosť, trvalý pracov-



Finančný plán by vždy mal obsahovať zabezpečenie životného štandardu v prípade choroby a úrazov, ako aj sporenie na dôchodok.

SNÍMKA: DREAMTIME

ný pomer alebo spoločnosť s ručením obmedzeným, sa dobre životné poistenie nastaviť nedá. Po analyzovaní týchto a ďalších skutočností prichádza fáza výberu inštitúcie, ktorá čo najlepšie a za najpriaznivejšiu cenu takého poistenie ponúka. Keď bola urobená dobrá analýza, dobrý výber inštitúcie, správne nastavenie parametrov a pokračujúci dlhodobý servis v koncepte komplexného portfólia – vtedy životné poistenie plní svoju funkciu a môžeme ho označiť ako dobré.

Životná situácia sa neraz zmení tak dramaticky, že zrazu ľudia nemajú dosť financií, aby ďalej platili svoje záväzky. Ako postupovať v takýchto prípadoch?

Takéto prípady sa dajú do značnej miery naplánovať a správnym nastavením portfólia sa im dá predísť. Napríklad vytvorením a udržovaním rezervy vo výške šesťnásobku mesačných príjmov vieme zabezpečiť, že klient má v prípade výpadku príjmu dostatok času na nájdenie rovnako dobrej či dokonca lep-



Najlepšou voľbou je poistiť sa v začiatkoch produktívneho pracovného života a mať zmluvu nastavenú až do dôchodkového veku.

šie ohodnotenej práce, ako mal predtým. Zmluvu je tiež možné takmer ľubovoľne znížiť, až po hranicu minimálneho poistného, ktorá väčšinou predstavuje desať eur mesačne, alebo ju úplne zrušiť. Ako nevýhodu vidím to, že pri novo uzavretom poistení sa opäť skúma zdravotný stav a v prípade jeho zhoršenia môže byť človek nepoistiteľný alebo si priplatiť za rovnaké poistenie vyššiu sumu. Rovnako sú v prípade poistenia chorôb rôzne čakacie lehoty, keď človek nie je poistený. Napríklad prvých šesť mesiacov od uzavretia zmluvy. Preto je ideálne úplnému zrušeniu zmluvy predísť.

Ako vnímate súčasnú ponuku? Sú produkty poisťovní veľmi podobné a porovnateľné?

Z hľadiska poistného krytia väčšina poisťovní korektne vypláca v prípade vzniku poistných udalostí. Významný rozdiel je však pri zmluvách so sporivou/investičnou časťou. Tu je spektrum veľmi široké, od produktov, pri ktorých človek aj po

ČO JE POTREBNÉ PRI NASTAVENÍ POISTNÝCH SÚM VYRIEŠIŤ

Doplnenie bežného štandardu života v prípade dlhodobej, nad jeden mesiac trvajúcej práceneschopnosti. Napríklad, keď človek dostane od štátu 500 eur za mesiac práceneschopnosti, nutné výdavky sú 800 eur, je potrebné doplniť zvyšných 300 eur cez komerčné poistenie.

Kompenzácia dlhodobého zníženia príjmu v dôsledku čiastočnej či úplnej invalidity v podobe jednorazových prostriedkov a dlhodobej renty dopĺňajúcej nedostatočnosť krytia zo strany štátu.

Priemerný čiastočný invalidný dôchodok je približne 250 eur mesačne, priemerný plný 400 eur. Podobne ako počas práceneschopnosti je potrebné doplniť štandard, aby **v prípade výpadku príjmu zostal pre rodinu zachovaný**.

Vyplatenie úverov v prípade invalidity alebo úmrtia prostredníctvom hypopoistenia.

Ostatné pripoistenia závisia od potreby a preferencie klienta.

Pri investičnom životnom poistení **je najdôležitejšie samotné poistenie a krytie rizík**, následne investícia, ktorej úlohou je v prvom rade zabezpečiť dostatočný kapitál a rentu na dôchodok.

že by z renty, výnosov či nájomov dokázal žiť do konca života, potrebuje takýto produkt až do dôchodku. S rastúcim vekom významne rastie cena pripoistení súvisiacich s rizikami ochorení. Preto cenová nedostupnosť môže byť významnou prekážkou. Ak hovoríme o investičnom životnom poistení, takýto produkt by nemal byť využívaný na obdobie kratšie ako 20 rokov, do predpokladaného odchodu do dôchodku, v priemere 65 rokov. Štandardne sa teda treba poistiť maximálne vo veku 45 rokov. Pre kratšie horizonty je lepšou voľbou rizikové poistenie bez sporivej zložky a otázkou zabezpečenia dôchodku riešiť samostatnou investičnou schémou.

Kedy by poisťovne mohli mať problém s vyplatením poistky? Ako je to napríklad s vážnymi chorobami?

Väčšina prípadov, keď po poistnej udalosti poisťovne nevyplatia klienta, je spojená s tým, že nemal vôbec uzavreté pripoistenie kryjúce daný prípad, alebo rozsah pripoistenia tento prípad nezahŕňa. Takisto pri požití alkoholu, omamných látok, zanedbaní bezpečnosti a niektorých ďalších výlukách poisťovňa plnenie kráti alebo zamieťa – je to však vo väčšine prípadov. Ak už ľudia vážnu chorobu majú, je prevažná väčšina prípadov nepoistiteľná alebo poistená s výlukami súvisiacimi s daným ochorením. Preto je najlepšie poistiť sa v začiatkoch produktívneho pracovného života a mať zmluvu nastavenú až do dôchodkového veku.

Čo považujete za rozhodujúce, čo by ľudia o životnom poistení mali vedieť a akceptovať?

Životné poistenie je zložitý produkt, bez odborných skúseností, znalostí či rád finančného odborníka by si ho nemal nikto vyberať. Pohľad zástupcu jednej poisťovne často trpí nedostatkom objektivity a nemožnosti porovnať, ale aj vyčlenením poistenia z kontextu komplexného finančného plánu. Napríklad prípad výpovede v práci – tento výpadok príjmu nie je poistiteľný. Jediným riešením je dostatočná rezerva na prečkanie zlého obdobia, teda k životnému poisteniu pribúda sporiaci účet s rezervou. Správnym riešením teda nie je produkt samotný, ale finančný plán, ktorý by vždy mal obsahovať zabezpečenie životného štandardu v prípade zdravotných výpadkov, ako aj formu sporenia na dôchodok – tieto dva veľmi dôležité ciele by mal mať zabezpečené úplne každý.

PRANIE PEŇAZÍ

Organizácia FATF zavedie jednotné pravidlá pre kryptomeny

Paríž – Medzinárodná organizácia pre boj proti praniu špinavých peňazí FATF – Financial Action Task Force – plánuje do júna budúceho roka vypracovať prvé pravidlá dohľadu nad kryptomenami. Vzniknú tak prvé globálne štandardy pre aktívum, ktoré sa riadi derivátmi pravidlami.

Regulácia je nutná FATF so sídlom v Paríži 19. októbra oznámil, že úrady po celom svete budú povinné udeľovať licencie alebo iným spôsobom regulovať burzy kryptomien a niektoré firmy poskytujúce takzvané virtuálne kryptopeňaženky. Cieľom je zabrániť používaniu kryptomien na pranie špinavých peňazí, bilancovanie terorizmu a ďalšie trestné činy.

6 390
DOLÁROV

je v súčasnosti hodnota jedného bitcoinu.

Kryptomeny sú digitálne peniaze, ktoré sa podľa ich tvorcov môžu používať ako platidlo bez podpory akejkoľvek centrálnej banky. Pravidlá a regulácie sú však nejednotné a nekoordinované na globálnej úrovni, čo viedlo k rôznym prístupom vlád. Prezident Medzinárodnej organizácie pre boj proti praniu špinavých peňazí Marshall Billingslea uviedol, že organizácia bude pravidelne kontrolovať,

akým spôsobom krajiny uplatňujú nové pravidlá. Štáty, ktoré nesplnia túto povinnosť, sa dostanú na čierny zoznam organizácie obmedzujúci prístup ku globálnemu finančnému systému.

Prvou a najpopulárnejšou kryptomenou je bitcoin, po ktorom vznikli stovky ďalších. Cena bitcoinu vlni vzrástla až o 1 300 percent na rekordnú decembrovú úroveň takmer 20-tisíc amerických dolárov (17 436,79 eura). Medzičasom jeho hodnota prudko spadla a 19. októbra popoludní sa obchodoval zhruba za 6 390 dolárov. Extrémna nestálosť a pravidelné krádeže z búrz nahnevali regulačné úrady. Jednotlivé štáty vzhľadom na absenciu globálnych pravidiel preto vytvorili často protichodné riešenia. Ja-

ponsko sa vlni stalo prvou krajinou, ktorá začala regulovať burzy kryptomien. Oproti tomu Čína a Južná Kórea ich výrazne obmedzili.

Problémom je zistiť vlastníkov

V Európe viaceré krajiny, najmä Francúzsko, Švajčiarsko a Malta, vypracúvajú prvé pravidlá dohľadu. Právnici, ktorí sa špecializujú na boj proti praniu špinavých peňazí, privítali krok Financial Action Task Force. Varujú však, že najväčšou výzvou bude vystopovať skutočných vlastníkov kryptomien. „Na týchto burzách môžete uviesť ľubovoľné meno a nemusí to byť skutočný vlastník,“ povedal Kyle Phillips z londýnskej advokátskej firmy Howard Kennedy. (TASR)



Prvou a najpopulárnejšou kryptomenou je bitcoin, po ktorom vznikli stovky ďalších.

SNÍMKA: DREAMTIME